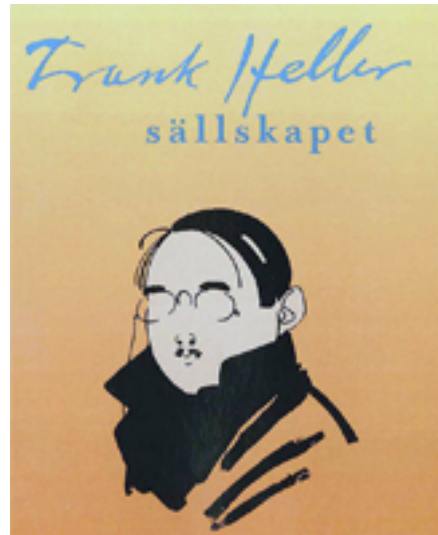

I Sick.... ...Sack genom Hellervärlden

Nr 1 årgång 4 Februari 2015

Kära Hellerälskare!

Välkommen till ett nytt Hellerår. Ingen spännande utlandsresa med sällskapet i år men förhoppningsvis en Sverigetur med Hellerkoppling. Som vanligt blir det bl.a. film, Trollenäsbesök, stadsvandringar med En Fyra Skåne, bokbord och julbord –samt årsbok.

Dags för medlemsavgiften!

Vi ser fram emot din medlemsskärv för 2015 – 150 kr. (par: 200 kr.) till sällskapets bankgiro 116-6842. Ju förr – dess bättre. Glöm inte att ange avsändare och e-postadress.

Unik filmafton 7 mars

Ta chansen! För första – och kanske enda – gången visar vi Gründgens talversion av Storhertigens finanser från 1932. Av någon anledning kom den aldrig till Sverige – förrän nu. Kom och se Heinz Rühmann som professor Pelotard den 7 mars kl. 16.30. Tyvärr får vi inte längre vara i Filmhuset men vi kör filmen i föreningsrummet hemma hos ordföranden. Adressen är Fyrverkarbacken 42. Ring på koden för Wessberg så öppnar vi. Macka och öl serveras. Kostnad 50 kr. Anmälan senast den 5 mars till gwessberg1@gmail.com
Filmen är 96 minuter lång.

Attilaboken Langinspirerad?

Hellerentusiasten – och cineasten – Jan Janson i Östhammar har framfört några reflektioner efter att ha läst artikeln om Frank Heller i Ungern i den senaste årsboken.

”På femtiotalet läste jag Den stora filmen om Attila och såg också Fritz Langs film Krimhilds hämnd (Krimhilds Rache) som är del II av Langs Nibelungen-film... Det stads- eller byliknande läger där Attila och hunnerna höll till, liknar påfallande Frank Hellers beskrivning av samma ”lägerby” i Attilafilmen. Edmund Bird har i boken vissa drag som påminner om Fritz Lang enligt bilder i filmhistoriska böcker, även om Lang knappast drogade sig. Dessutom bar han ofta monokel.”

Så långt Jan Janson som också förmodar att Gunnar Serner kan ha sett filmen när han bodde i Bayern.

Vi har låtit frågan gå vidare till Dag Hedman som dock inte har funnit några belegg att författaren skulle ha sett den här filmen även om vi vet att han gärna gick på bio. Den som vill undersöka om det finns likheter mellan Attilaromanen och Langfilmen kan beställa Nibelungen-filmen från amazon.de där den finns på dvd. Filmerna är dock inspelade i UFA:s stora studio i Babelsberg utanför Berlin och i den lilla stadens närhet och inte i Ungern.

Lyckat julbord

Vår nya jultradition börjar etablera sig. Fullt blev det i kajutan på Harö krog den 10 december där vi avåt ett gott julbord. Mellan rätterna kåserade dels Hans Aili om Heller och Italien som en försmak på en artikel i årsboken 2016 och dels läste och kommenterade Pär Henning några artiklar om julen som Frank Heller skrivit. Två nya medlemmar fick vi på kuppen.

Årets Hellerresa

Vår hedersordförande Frank Orton håller fortfarande på och undersöker möjligheten att göra en inlandsresa i Hellers fotspår i sommar. Vi återkommer i marsnumret med mer information.

Elsi Rydsjö avliden

Författarinnan Elsi Rydsjö (1920-2015) var systerdotter till Gunnar Serner. Hon var yngst i sin syskonskara och bosatt i Simrishamn. Jordfästningen skedde den 21 januari i S:t Nicolai kyrka – en mycket stämningsfull akt bevittnad av många släktingar, kollegor och vänner. Frank Hellersällskapet, som bidragit med en storslagen krans, representerades av Dag Hedman och Frank Orton. Vid kaffet efter jordfästningen talade Eva Bonnier, som varit Elsis redaktör, många varma ord om Elsi som författare. Dag gav hennes gärning ett litteraturvetenskapligt perspektiv men påpekade särskilt Elsis popularitet: under ganska många år ledde hennes romaner de svenska folkbibliotekens utlåningsstatistik!

Kvällspostens bortglömda

Frank Hellerpris

Det började med ett PS från hedersordförande Frank Orton: ”PS. Minns att Du en gång berättat att KvP utdelat ett Frank Hellerpris. Har ett klipp från 1989 där 1988 års pristagare omnämns, nämligen Reidar Jönsson. Vet Du om priset delades ut fler gånger och i så fall till vilka? Eller kan Du kanske ta reda på det?”

Jag kom inte ihåg att jag berättat om priset. Jag kom inte ens ihåg att det delats ut, trots att jag fanns i tidningshuset när det begav sig. Så jag tog fasta på formuleringen ”kanske ta reda på”.

En snabbsökning på nätet visade att Alf Henrikson också fått priset, 1985, men det var allt. Alltså frågade jag Kvällspostens dåvarande kulturchef, Ulf R Johansson, vad han kom ihåg:

”Priset var i högsta grad min egen idé. Den förste var Jörn Riel, den danske skönlitteratören. Sen fick också Sture Dahlström priset, en remarkabel upplevelse på Grand i Lund där han fick blomsterkvast, diplom och mat och brännvin plus berättade själv om sin tid som restaurangmusiker på sagda krog. Fick fler det utöver dem du nämner? Får rannsaka minnet. Priset var i alla fall förankrat hos de efterlevande släktingarna, Håkan Serner, Elsi Rydsjö och någon till. Men dog ut i samband med KvP slogs ihop med iDAG. Idiotti rent ut sagt!

Fler pristagare hittas

I Sydsvenskans textarkiv hittade vi så pristagare nr 2, Jan Håkansson. Nu hade vi alltså fem pristagare: Riel, Håkansson, Dahlström, Henrikson och Jönsson. Pressad på ytterligare information skrev Ulf R Johansson:

”En som borde ha koll på priset är Dag Hedman, professorn i Göteborg. Han efterlyste som du vet häromåret och fick någon sorts svar från mig.” Aha! Kunskapen fanns redan i sällskapet! Bara att be Orton kontakta Hedman i stället, tänkte jag, men förhörde mig för säkerhets skull om läget. Som tur var, för detta blev professors svar; ”I min e-post finns inget av denna karaktär, i alla fall under namnet Ulf R Johansson. Vi har haft kontakt om andra ting. Mer graverande finner jag att jag inte kan erinra mig att någonsin ha hört talas om att KvP skulle ha delat ut ett FH-pris, och det så sent som på 1980-talet. Är det verkligen sant? Jag vore ytterst intresserad av att få

höra mer om denna för mig sensationella nyhet.”
Tablå.

Jakten går vidare

Efter ytterligare besök i textarkivet kontakter jag nu Christel Persson, som är dagens kulturchef, eller rättare sagt, gårdagens; Kvällspostens kulturredaktion lades ner vid årsskiftet 2014-15. Hon har heller inte hört talas om priset, men lovar att hjälpa till så mycket det går. Mitt erbjudande att bläddra i läggen viftas dock bort. Dessa förvaras nämligen inte på redaktionen utan några hus bort, på en vind där skyddsombudet inte tillåter något arbete. Dock kan någon på KvP gå dit och hämta de lägg vi behöver. Men i dessa besparingstider är den personen också IT-ansvarig och har fullt upp...

När läggen väl når henne hittar hon ytterligare en pristagare, Klas Östergren, och ger oss kopior på allt publicerat material. Stort tack!

De tog priset

1981: Jörn Riel

Motivering: ”Kvällspostens nyinstiftade litteraturpris går till den i Småland bosatte dansken Riel för att han skrivit en rad romaner och novellsamlingar – flera av dem översatta till svenska – i sann Frank Heller-anda. Dvs han är underhållande, har humor och skriver med ett stort mått av värme.”

1982: Jan Håkansson

Motivering: ”Han skriver inspirerat i Frank Hellers anda: lekfullt, kvickt och ironiskt med berättar- och underhållningsglädjen framför ögonen.”

Håkansson om Heller: ”Jag har alltid gillat honom. Han representerar den goda underhållningen för mig, och ett bättre föredöme kan man inte ha.”

1985: Alf Henrikson

Motivering: ”KvP-kulturens eget litterära pris, Frank Heller-priset, har i år tillfallit Alf Henrikson för hans unika förmåga att i skrift förena det lekfulla med det lärda.”

1986: Klas Östergren

Motivering: ”Klas Östergren får kultur-redaktionen Frank Heller-pris för sin förmåga att förvandla till synes hopplösa situationer till svindlande äventyr.”

Östergren om Heller: ”En av ambitionerna med Gentlemen var att berätta en story. Jag tycker inte att den berättande svenska prosan har varit särskilt bra de senaste åren. Såna här geniala historieberättare som Piraten och Frank Heller, det gärdet, har ju varit det fulaste som funnits bland så kallat kritiskt medvetna människor i en massa år. Och det är klart...de är väl inga förebilder för mig heller. Men de är trots allt ena jävligt bra berättare. Och man får aldrig trötta läsaren.... läsaren får aldrig ha tråkigt.”

1987: Sture Dahlström

Motivering: ”Författaren Sture Dahlström har tilldelats KvP-kulturens Frank Heller-pris för 1987. Han får utmärkelsen för sin roman Den Store Blondino, som kom ut den gångna hösten. I Den Store Blondino finns mycket av villkoren för att erhålla priset, nämligen att prestera ett betydande verk i Frank Hellers litterära anda. Det ska handla om spänning, humor och känsla för språket, sades det då priset instiftades.”

Dahlström om Heller: ”1947-48 spelade jag med Gunnar Söndbergs danska kvintett på Grand Hotell i Lund. Jag läste en del av Frank Hellers böcker. Jag läste också om hans spännande liv. Jag tror inte att han har inspirerat mig på något sätt men jag är övertygad om att han skulle ha läst mina böcker med lika stort nöje som jag läst hans.”

1988: Reidar Jönsson

Motivering: ”1988 års mottagare av KvP-kulturens Frank Heller-pris heter Reidar Jönsson. Motiveringen för priset är att han skrivit en berättelse i den skånske äventyrsförfattarens egen anda. Och det tycker kulturredaktionen att Reidar gjort med *En hund begraven*, denna delvis självbiografiska roman om en ung mans upplevelser som sjöman på långtrader till Australien och Västafrika. Skepparhistorier som Gunnar Serner säkert skrattat åt på sin celesta parnass.”

Jönsson om Heller: ”Jag har läst massor av Frank Hellers böcker i ungdomen och jag beundrar honom enormt. Han är en författare efter min smak, som inte är att skriva om politik och filosofi i trendigt syfte utan just att vara underhållande med budskapet gömt någonstans under alla skrönor...”

Vad bestod då priset av?

*”Det är ett mycket spartanskt pris. Det består av ett diplom med Adolf Hallmans klassiska *Hellerteckning* samt, givetvis, en god middag till pristagarens ära.”*

Anders Hammarqvist

Gå med i Nya En Fyra Skåne

Vi påminner om möjligheten att ”Gå med i fyra – Betala för tre” genom att teckna medlemskap i Nya En Fyra Skåne som inför 2015 ombildades till att inkludera Fakiren-sällskapet, Frans G Bengtsson-sällskapet, Hjalmar Gullberg-sällskapet samt Frank Heller-sällskapet.

Avgiften är 450 kr för en och 600 kr för flera på samma adress. Betalas till bg 167-3508. Ange avsändare samt e-postadress.

Kalendarium

7 mars: Visning av Storhertigens finanser i Stockholm

30 april: Hellerprogram i Lund

20 juli: Hellers födelsedag på Trollernäs slott

bankgirot

INBETALNING/GIRERING AVI

Årsavgift 2015

- 450 kr för enskild
 600 kr för flera personer med samma postadress

E-postadress:
Telefonnummer:

Betalningsavsändare (namn och postadress)

Betalningsmottagare (endast namn)

Nya En Fyra Skåne
Lund

Inbetalningsavgift
(Ifylls av banken)

Belopp kronor

öre

Till bankgirot (ifylls alltid)

1 6 7 3 5 0 8

SKRIV ELLER STÄMPLA INTE I FALTET NEDAN - AVSETT FÖR MASKINELL LÄSNING

H # #

#45#

BG 130 jan. 08

bankgirot

INBETALNING/GIRERING AVI

Årsavgift 2015

- 150 kr för enskild
 200 kr för flera personer med samma postadress

Telefon:
E-postadress:

Betalningsavsändare (namn och postadress)

Betalningsmottagare (endast namn)

Frank Heller-sällskapet
Lund

Inbetalningsavgift
(Ifylls av banken)

Belopp kronor

öre

Till bankgirot (ifylls alltid)

1 1 6 6 8 4 2

SKRIV ELLER STÄMPLA INTE I FALTET NEDAN - AVSETT FÖR MASKINELL LÄSNING

H # #

#45#

BG 130 jan. 08